

Maatalousyrityksen menestyksekkään johtamisen kulmakiviä

26.10.2023

Maatalousyrityksen menestyksekäs johtaminen ja maataloustyöt yleensäkin vaativat laajaa osaamista eri osa-alueilta. Maatalousyrityksiä on monen kokoisia, mutta pääsääntöisesti yrittäjä itse tekee ison osan tilan käytännön töistä ja (etenkin) on vastuussa maatalousyrityksen toiminnasta. Isommissa maatalousyrityksissä on tavallista, että yrittäjän itsensä lisäksi yrityksessä on mukana muitakin työntekijöitä, omia perheenjäseniä ja/tai ulkopuolista työvoimaa. Täytyy siis olla talous- ja johtamisosaamista sekä osaamista viljelyssä ja kotieläinten hoidossa, että kannattavalle tuotannolle on edellytyksiä. Esimerkiksi pelloilta saadaan kunnollinen sato onnistuneen viljelykierron, lannoituksen ja rikkakasvihallinnan, kuten myös mm. toimivan vesitalouden kautta. Kotieläintilan, kuten esimerkiksi maitotilan tapauksessa puolestaan hyvinvoivat lehmät tuottavat laadukasta maitoa ja tuotosmäärät ovat runsaampia. Tarvitaan kykyä johtaa sekä itseään että mahdollisia muita yrityksessä toimivia työntekijöitä. Maatalousyritystä tulee johtaa kokonaisuutena.

Kustannusten hallinta on olennainen osa maatalousyrityksen johtamista. Maatalousyrityksessä on työkustannuksia, muuttuvia kustannuksia tuotantopanoksista, kuten kasvintuotannossa siemenet, lannoitteet ja polttoaineet. Maataloudessa on myös usein suuria kiinteitä kustannuksia, kuten kone- ja laitehankintojen aiheuttamia kuluja ja rakennuskustannuksia. Suurin mahdollisuus vaikuttaa kustannuksiin on investointivaiheessa.

Kustannuksia koostuu siis monilta osa-alueilta. Esimerkiksi tuotantopanosten käyttöä voi nykyään optimoida erilaisten täsmäviljelyratkaisujen avulla, kuten traktoriin asennettavan automaattiohjausjärjestelmän avulla, joka ohjaa traktoria pellolla navigointijärjestelmän avulla siten, että kun se on säädetty käytössä olevan työlaitteen suhteen oikeisiin asetuksiin, osaa järjestelmä ohjata koneen kulkemaan jo käsitellyn alueen vierestä ilman, että syntyisi päällekkäisajoa tai kohtia, jotka jäisivät käsittelemättä. Näin saadaan

maksimaalinen hyöty hukkaamatta panoksia. Toki eri järjestelmien tarkkuudessa on eroja, toiset ovat vähän suurpiirteisempiä ja toisissa päästään jopa yksittäisten senttien tarkkuuksiin. Sopivan järjestelmän valinta riippuu käyttötarkoituksesta.

Koneiden hankinnassa tai maatalousyrityksen omistuksessa olevien koneiden osalta on mahdollisuuksia säästöille, mikäli voi ostaa esimerkiksi puimurin tai vaikka viljankuivurin yhteisesti toisen maatalousyrittäjän kanssa. Tämä vaatii joustavuutta töiden ajoituksen osalta, mikä on hieman haastavaa töiden kausiluontoisuuden takia, mutta mikäli työt organisoidaan hyvin, koneyhteistyöllä voidaan alentaa kustannuksia. Yksi lisämuuttuja tässä kokonaisuudessa on sääolosuhteet, jotka vaihtelevat vuosittain ja jotka ovat olleet arvaamattomia erityisesti viime vuosina, kun ilmaston lämpeneminen on aiheuttanut sään ääri-ilmiöiden lisääntymistä. Kustannuksia voidaan alentaa niin ikään huolellisella suunnittelulla. Miten työt ajoitetaan, missä järjestyksessä ne tehdään, millä keinoin ne toteutetaan ja niin edelleen, jolloin työt saadaan mahdollisesti suoritettua pienemmässä ajassa. Mikäli työhön kuluvaa aikaa voidaan vähentää, jää yrittäjällä myös enemmän vapaa-aikaa, mikä puolestaan voi johtaa parempaan työhyvinvointiin ja -motivaatioon.

Kustannusten hallinta johtamisen tukena -webinaari 1.11. klo 12–14

Kyseessä on siis laaja-alainen ja tärkeä aihealue, johon panostaminen kannattaa. Tähän liittyen järjestämme Osaava Farmari -hankkeessa ”Kustannusten hallinta johtamisen tukena” -webinaarin keskiviikkona 1.11.2024 klo 12–14, ja tässä tilaisuudessa tullaan kuulemaan tietoiskuja aiheeseen liittyen. Seinäjoen

ammattikorkeakoulun opettaja Jyrki Rajakorpi avaa ensin kustannusten hallintaa yleisemmällä tasolla *Kustannusten hallinnalla kannattavuutta maidontuotantoon* -hankkeen tutkimustuloksia hyödyntäen, tämän jälkeen kuullaan puheenvuorot kahdelta isokyröläiseltä maatalousyrittäjältä, jotka kertovat aiheesta oman maatalousyrityksensä näkökulmasta. Tilaisuus on tarkoitettu kaikille asiasta kiinnostuneille, olit sitten pidempään yritystoimintaa harjoittanut maatalousyrittäjä, vastikään alalla aloittanut toimija tai jos muuten vaan haluat kehittää osaamistasi. Tilaisuus järjestetään Teamsin kautta, joten osallistuminen on mahdollista paikasta riippumatta. Ilmoittaudu tilaisuuteen tämän linkin kautta.

Webinaari on maksuton. Tervetuloa!

Hanketta rahoittaa Opetus ja kulttuuriministeriö. Lue lisää Osaavasta Farmarista hankkeen verkkosivuilta.

Jarmo Luoma
Projektipäällikkö
Luonnonvara-ala ja biotalous
SeAMK

Hankkeen sometilit, joissa on tietoa muun muassa edellä mainitusta webinaarista ja muistakin tapahtumista, löytyvät Facebookista ja Instagramista.